

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo ololetno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo ololetno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat „ 13 „
 za trikrat „ 10 „
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznamila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 18 vin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijsko št. 24.797, ogrske 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Pomen skaderskega vprašanja.

London, 10. marca 1913.

Mesto Skader in njegova oblega ni samo ena mnogih epizod iz vojske, ki se vrši na tako širnem bojišču, marveč tvori tako silno važno vprašanje bodočega miru, da ni neumestno, ako ga malo bolj pojasnimo.

Ze nekaj časa sem omahuje Evropa v upanju na mir med optimizmom in pesimizmom. Med tem, ko so pred dvema tednoma zasijali ugodni žarki, obetajoči mir, je minul teden prišel zopet pesimizem na površje. Pravzaprav je treba priznati, da se ni zgodilo mnogo, kar bi moglo dodobra opravičevati bodisi pesimizem ali optimizem, kajti splošni položaj je v obče tak, kakršen je bil pred mesecem dni.

Turki so pripravljani in voljni izročiti svoje interese v roke velesil. Ker je več kot naravno, da se morajo Turki pri sklepanju miru obrniti na docela drug naslov, do zaveznikov, je umevno, da slednji nimajo kar nobene volje pogajati se s Turki potom velesil. Zavezniki zahtevajo in morajo zahtevati, da Turki brzo sprejmo minimum njihovih zahtev, ki je zdaj, kakor sem že svoj čas poročal, dokaj obsežnejši nego maksimum njihovih zahtev tukaj v Londonu.

Zadnje dni se je podala Janina Grkom in težko, da se najde kdo, ki jim bo zdaj hotel zabraniti obdržati jo za vedno. Padec te trdnjave pa ima zdaj z ozirom na celo situacijo mnogo večjo važnost nego bi jo imel sicer. Ni dvoma, da je mogočno vplival na ostale zaveznike, pred vsem Črnogorce in Srbe, ki stoje še vedno pred Skadrom, ki ga bodo zdaj v še večji meri želeli osvojiti. In dokler ne bodo njihove zastave vibrale na skaderskih stolpih, toliko časa ni mogoče skleniti miru na Balkanu in tudi če Turki vse ostale trde pogoje zaveznikov sprejmejo, vstevši Odrin, ki zdaj nima več tistega pomena kot poprej.

Skader in njegovo vprašanje je, ki v trenutku zapira pot do miru. Skader ni samo v strateškem pogledu jako težavna pozicija, ampak tudi v diplomatičnem in političnem.

V narodopisnem in zgodovinskem

oziru — vsaj izza konca petnajstega stoletja — pripada pač res k Albaniji. A v današnjih časih se malokdo ozira na narodopisne ali zgodovinske pravice, narode in države vodijo v njihovem ravnanju zgolj politični in gospodarski interesi. In črnogorski delegatje pri mirovnih pogajanjih so izza početka njihovega prihoda v London ponovno povdarjali in dokazovali, da odvisi gospodarski razvoj in vsled tega trajni mir Črnogore v prvi vrsti od tega, da postane Skader in bogata, rodovitna bojanska dolina črnogorska.

Pa to dejstvo ni edino merodajno in odločilno za to, da mora Skader postati črnogorski. Za to govore še drugi vzroki, ki so mnogo mogočnejši in silnejši, in to so tisti vzroki, ki so sicer več ali manj zakriti javnosti, a odvisi od njih ne samo mir na Balkanu, marveč tudi mir cele Evrope.

Oficielna Rusija se v polni meri zaveda, zakaj Avstrija tako trdovratno vztraja na tem, da postane Skader albanski in ne črnogorski. Pa tudi oficijalna Avstrija dobro ve, zakaj vztraja Rusija na tem, da postane črnogorski ter ne albanski.

In Avstrija in Rusija se skušata zdaj že nekaj tednov zediniti glede Skadra, a še nista našli pola do sporazumljenja. Javnosti se sicer čudno vidi, da se taki dve državi kot sta Avstrija in Rusija pogajata — kar je prepogosto le milejši izraz prepiranja — o usodi albanskega mesta, ki ne pripada ne eni ne drugi in bržčas nikdar ne bo. V diplomatskih krogih pa ni nobena skrivnost, da se gre pri skaderskem vprašanju ne samo za važne interese Črnogore pa Albanije, temveč tudi za enako važne interese Avstrije na eni strani ter Rusije in Srbije na drugi.

Z albanskega stališča je čisto razumljivo, da bo Skader v posesti Črnogore trajna nevarnost za novo albansko državo, ki bo potrebovala marsikako desetletje, predno zavladajo v nji najpotrebnejše, samostojni državi potrebne razmere. Ni dvoma, da pridejo tekom te dobe za Albanijo časi, bodisi notranjih bojev, bodisi drugih slabosti, ki jih Črnogora po zgledu mogočnejših držav vporabi za to, da razlegne svoje meje še bolj proti jugu in ob jadranski obali, naslanjajoč se na močno skadersko trdnjavo. Albanija brez Skadra bo vedno odprta sovražnemu napadu. In

ta trajna nevarnost bo resno ovirala njeno notranjo učvrstitev. Grško prodiranje z močne opore janinskega mesta in srbsko prodiranje z enake opore v skaderskem mestu bi bila le naravna posledica razmer.

Pa če bi slo zgolj za albanske interese, ki bi trpeli vsled takega vprašanja, bi Evropa z mirno vestjo zamizala s svojimi očmi — kakor je že mnogokrat v vse drugačnih slučajih — pa potlačila svojo vest ter žrtvovala albanski narod.

Ali prave težkoče v tem pogledu obstojajo v dejstvu, da smatrate — vsaj v trenutku — Avstrija in Italija, da so njuni trgovski kakor politični interesi ozko zvezani z albanskimi. Naj se misli o tem kakor se hoče, toliko moremo reči, da vesta in Avstrija in Italija najbolje, kaj je zanje najbolj potrebno. Pa tudi če bi njuni interesi pri neodvisnosti in učvrstitvi albanske države dovoljno pojasnjevali, zakaj se te dve državi tako trudita za priključenje Skadra Albaniji, vodijo Avstrijo vseeno še drugi, mnogo važnejši vzroki, ki se tičejo njene lastne pozicije na balkanskem polotoku.

Recimo, da se je Rusija udala ter pritrdila, da Skader ne postane črnogorski, ampak albanski. Skader je tekom uspešne obrambe, tekom zadnjih mesecev dokazal, da je v resnici jako močna točka. Ni dvoma, da bi avstrijska politika nemudoma delovala na to, da naredi iz Skadra trdnjavo prve vrste. In taka trdnjava bi bila trajna in presilna nevarnost za Avstrijo ne posebnost ljubo Črnogoro in s tem za celi srbski narod, ki mu naposled pripadajo tudi Črnogorci. Sedanja balkanska vojska je precej povoljno razrešila narodna vprašanja Grkov in Bulgarov, a srbska ostanejo še nerešena. Bulgarske iredente ne bo več in tudi grškega ozemlja ne bo več, ki bi ga bilo treba še osvoboditi, a mnogo, jako mnogo je še srbskega ozemlja, ki je ali ki je na tem, da ne postane samosvoje.

Avstrijski državniki se ne vdajajo nobenim iluzijam, da bi se Srbija, zlasti povečana in ojačena Srbija, samozavestna zlasti z ozirom na zmage svoje junaške vojske, za vedno odrekla aspiracijam na Bosno in Hercegovino. Prejalisej pride gotovo do tega. In avstrijska albanska politika jasno kaže, da avstrijski državniki različno vidijo

neizogibno nevarnost in da se pripravljajo zanjo.

V taki krizi bi bil močno utrjeni Skader v posesti Albancev neprecenljive vrednosti za Avstrijo. In to je pravi vzrok, da vztraja Avstrija na tem, da Skader ne postane črnogorski, ampak ostane albanska trdnjava. In iz istih vzrokov obstojajo združeni Srbi na tem, da ta politično in strateško nevarna trdnjava ne pride v roko njegovih mogočnih nasprotnikov. In le prenaravno in razumljivo je, da se Rusija identificira s srbskimi interesi v skaderskem vprašanju. In Rusija kakor Avstrija imata nad vse tehtne vzroke, da neomajno zastopata svoje stališče, in vprašanje je, kdo bo odnehal, kdo more odnehati brez ponižanja, brez izgube svojega ugleda in prestiža na Balkanu in v celi Evropi.

V resnici se dozdeva, da iz teh težkoč ni drugega izhoda in rešitve, kakor da združena srbska in črnogorska vojska osvojita to zaželjeno mesto. Potem ne bi bilo nič poniževalnega za Avstrijo, ako pustí mesto v rokah zmagovalcev, to bi bila tista višja sila, ki se ji vsepovsod kloniyo brez izgube na čast in ugledu. In tudi divji Albanci bi prišli do spoznanja, da ima zmaga svoje pravice, ki jih je treba in se jih mora vpoštevati.

Iz predstoječega se razvidi, kako silno trd oreh je skadersko vprašanje. Razvidi se pa tudi, da so te vrstice napisane ne oziroma se ne na levo ne na desno, brez antipatij, brez simpatij do ene ali druge strani ter da podajajo le sliko, kakršna je v vsej svoji resničnosti. Iz njih pa je tudi razvidno, da je v interesu miru cele Evrope, da dosežejo združeni Srbi pred Skadrom enako zmago kot Grki pred Janino, ker bi bilo s tem dejstvom to kočljivo vprašanje razrešeno samoposebi. Vsekakor pa je gotovo, da ni verjetno, da bi zavezniki bili pripravljani skleniti s Turki mir, dokler se Skader ni podal ali dokler nimajo zagotovila od Evrope, da bo Skader njihov.

Balkanska vojska.

Mirovni pogoji balkanskih držav. Glasilo srbske vlade »Samouprava« poroča, da stavijo zvezne balkanske države Turčiji sledeče pogoje:

dilo svobodno na njive in livade, kopalno in obdelovalo bode vrte in polja za sebe . . .

Ena skrb mori se starčka. Kaj se je zgodilo z njegovimi sorodniki in sosedi?

Oče Nikolaj se zagleda v svetle gumbe na vojaških oblekah in se razveseli. Vzame v roke puško bližnjega vojaka, radostno jo poboža in mu jo zopet vrne.

V tem trenutku prihití preko dvora eden njegovih vnukov. Hitro stopi v sobo. Ves začuden gleda navzoče vojake. Ko spozna, da so Bulgari, se mu lice zažari od veselja.

»Ti si živ, oče,« zašepeta vnuk. Kako nas je skrbelo, kaj je s teboj. Vsi smo jokali . . .

Oče Nikolaj se obrne k svojemu vnuku, pelje ga k eni puški in mu reče:

»Prekrižaj se in poljubi to orožje, kajti to je svetlo! Vnuk stori, kar mu starček veži.

»Idi brzo ter povej vsem našim, da sem še živ; reči jim, naj se skoro vrnejo!«

Starček stopi na prag. Jesensko solnce ga obsije s svojimi žarki. On sledi s pogledom vnuku, globok, a svoboden vzdí se mu izvije iz slabotnih prsi: »Gospod, odpokličí sedaj svojega služabnika!«

(Po J. Bogojevu — A. B.)

LISTEK.

Spustite zagrinjalo . . .

Pobéde ni, le boj vihra brez kraja!
 Kdo v borbi težki padel bo nocoj
 Tu, kjer junakov kri tál ne napaja,
 Kjer, Muze, ste razvile prápor svoj?
 Minulo trideset je let,
 Odkar sem v hram vaš bi vsprejet,
 V vrte vaše in nasade,
 Cvetóče véčno, véčno mlade,
 O, časi krasni!
 O, dnevi jasni!
 Sto src, sto duš sem dal vam v dar,
 Položil jih na vaš oltar —
 Jaz: kralj, berač, ljudij tolmač
 Iz nizkih koč, gradov, palač.
 Poslednja krinka danes pade.
 A s krinko zadnjo padam jaz;
 Pokriva prošlost te zaklade —
 Ostal mi je le moj obraz!
 Umetnosti se hram zapira,
 Zaklepa se duhteči vrt,
 Ki meni več ne bo odprt;
 Junak nekdanji tu umira!
 Zato tecite,
 Solze, Skropite
 Še enkrat mi ta mali svet,
 V obleko praznično odet!
 Tekó poslednje naj solzé,
 Ki plakal sem jih jaz za te,
 Za te, umetnost, tvoje ideale!

Da te solze v očeh bi vedno stale,
 Da ena vsaj ostati more
 Do zadnje noči — zadnje zore
 Življenja mi, kod drag spomin:
 Na sreče dni — dni bolečin!
 Spustite zagrinjalo

Ignacij Borštnik.

Zagreb, marca 1913.

Hvaležnost osvoboditeljem.

(Slika iz Makedonije.)

Osvoboditeljna bulgarska vojska je dospela v neko silo blizu mesta Štipa. Nobenega prebivalca ni več tam.

Iz daljave se sliši šum in ropot begajoče turške vojske, preganjane od Bulgarov.

Neki starček, po imenu Nikolaj, pokuka iz svojega skrivališča, kjer je sedel zapuščen in se zamislil. Kar je mlajših, so sigurno vsi zbežali. Po kratkem času zasliši rodno govorico. Precej si domisli, da so Bulgari došli.

Starček zleze potem iz svojega skrivališča ter pogleda skozi okno na dvor. Tam se nabaja cel oddelek bulgarskih vojakov; nekateri hodijo okoli poslopja, a nekaj jih čaka pred vrati.

Očetu Nikolaju začno srce silno bití. To so naši vojaki! — Kar odpre jim in jih pogostim . . .

Čeprav je že 70 let star, pa poskoči kakor otrok, ki hiti nasproti svojim starišem.

Vrata se odpro. Četa vojakov, prijetno iznenadena, se ozre.

Oče Nikolaj, veselo nasmehnivši se, razprostre roki proti njim, ne da bi spregovoril besedo. On bi rad zavriskal od veselja, a nekaj ga tšči v grlu.

Približa se vojakom ter jih začne objemati vse po vrsti. Naposled, ko se otrese težke notranje boli, spregovori jokaje:

»Da ste živi, bratje, da ste živi! . . . Dobro došli! Pognati ste Turka, ta se ne povrne več . . . Preplašen in pobit Turčin bode pomnil in ne pride več v deželo. Izvolite, bratje, naj vas pogostim.«

Starček povede vojake v sobo. Hitro pripravi skromno kosilico in jim pripoveduje svoje trpljenje: »Kar je bilo mladih, so vsi zbežali v gore, a mene so zaprli in skrili doma, kajti vsled starosti nisem mogel hoditi tako daleč.«

Vojaki ga pomilujejo. Oni se radujejo starčkove zgovornosti, ter občudujejo njegovo srebrnobeło brado. Oče Nikolaj se vede sedaj kakor malo dete. Raduje se neizmerno, da je še dočakal prihoda toliko zažetjenih in ljubih gostov.

»Hvala Bogu, kateri se nas je vendar končno usmilil! Sedaj ni več barskega suženstva. Ljudstvo bo ho-

gozda. Požarniki so se zelo trudili, da so končno ogenj ustavili.

Varujte se alkohola! Posestnika Franc Stranič in Anton Šajdele sta popivala te dni v neki gostilni v St. Jurju ob Ščavnici. Zvečer sta se pozno vračala v temi domov. Zvrnila sta se v cestni jarek. Šajdele se je rešil. Ko je hotel rešiti še svojega tovariša, je bil že mrtev. Zadel ga je kap.

Požar. Posestniku Kamenškemu v Zetalah pri Rogatcu so zgorela te dni gospodarska poslopja. Ker ni bilo nobenega doma, je zgorela tudi vsa živina. Škoda je velika. Zažgal je 5letni otrok.

Umrla je v Celju soproga odvetnika dr. Josipa Serneca.

Iz seje deželnega šolskega sveta štajerskega z dne 8. t. m. Imenovani so: prov. učitelj Jožef Wamlek iz Laškega za učitelja ravnotam; prov. učitelj v Grižah Bogomir Zdolšek za definitivnega učitelja ravnotam. Potrdili so imenovanje definitivnega učitelja v Slov. gradu (mesto) Maksa Dobaj za učitelja na deški šoli v Gradu. — Na štirirazrednici v Sv. Marjeti ob Pesnici (III. plačilni razred) je razpisano mesto definitivnega učitelja; prošnje do 31. t. m.

Ponarejeni denar. Zadnji čas se na Sp. Štajerskem zelo širijo ponarejeni 10- in 20kronski bankovci ter srebrni in niklnasti drobiž. Celo pri davkarjih so našli zadnje čase več takega denarja. Sumi se, da vtihotapljujejo ponarejeni denar iz Amerike.

Šta ustrelil mater. Na Štajerskem se je 15letni posestnikov sin Janez Jemec igral z lovsko puško. Mlajši bratec je tudi hotel imeti puško, ker mu je pa starejši brat to zabranil, je mlajši brat zagrabil za puško, hoteč jo starejšemu bratu iztrgati. V tem trenutku je stopila v sobo mati, ki je hotela preprečiti ruvanje bratov s tem, da je prišla za puško, a tako nesrečno, da se je puška izprožila. Kroglja je zadela mater v prsa. Bila je takoj mrtva.

Nepošteni poslovodja. Od Sv. Martina pri Gorenjem gradu je pobegnil voditelj podružnice trgovca Rudolfa Pevca, Franc Ilvšek in odnesel seboj 4000 K. Baje je na poti v Ameriko.

Razne stvari.

Najbogatejši Anglež umrl. Na svojem posestvu pri New Yorku je umrl najbogatejši Anglež Tredegar. Letnih dohodkov je imel 25 milijonov.

Eifflov stolp kot termometer. Zgraditelj Eifflova stolpa v Parizu, ki je pred kratkim praznoval 80letnico svojega življenja, je doživel zadoščenje, da se porablja njegovo mojstrsko inženirsko delo za znanstvena raziskavanja. Njegova najnovejša čudna uporaba je, kakor piše »Stalna delegacija avstrijskih inženirjev«, da se meri z njim najobčutljivejše temperature izpremembe. Za to ga posebno usposabljuje mrežasta konstrukcija in velika višina. Eifflov stolp, katerega mase tehtajo 7000 ton, je kljub tej teži med najlažjimi zgradbami na svetu. Ako si ga mislimo tisočkrat pomanjšanega, tedaj bi bil, z višičino 30 cm, naravnost suptilno nežne konstrukcije. To pa ravno povzročuje, da stolp uprav zelo hitro in v veliki meri reagira na temperaturne izpremembe. Na žici, ki visi od druge ploščadi in je 116 metrov dolga, se jasno opaža izmenjavanje višine stolpa ob temperaturnih izpremembah. Stolp deluje kakor zelo občutljiv dilatacijski termometer. Na 116 metrov dolgem termometru so stopinje zelo dolge in torej za merjenje majhnih izprememb naravnost izborne.

Tehniki in reforma uprave. V zadnji seji komisije za reformo uprave je minister baron Härtl priznanja vredno dokazal, da stroški za državno upravo prav nevarno rastejo, kar zlasti povzročuje preveliko naraščanje uradništva. Zanimivo je, piše »Stalna delegacija avstrijskih inženirjev«, da so juridična in računska uradniška mesta pri centralah neprimerno bolj pomnožila kakor pa tehnična in to pa kljub temu, da se je tehnični obrat v državi v zadnjih desetletjih naravnost nepričakovano razvil. Tudi avancementski tehnikov so neprimerno manj ugodni, kakor oni juristov. Dosti upravnih organizacij kaže še vedno ono lice, kakor ob ustanovitvi in Jožef II. in Franc I. bi bila gotovo zelo neprijetno iznenadena, ko bi videla, kako okorne in neizpremenljive so so ostale njune stvaritve, mesto da bi se bile naravno razvijale.

Cilji tehnike. Tehnika je izšla iz empiričnega opazovanja, iz poizkusov, iz praktičnih zmag in je torej starejša od znanstva ter toliko stara, kakor človeštvo. Kdor pa hoče umeti moderno

tehniko — tako poroča »Stalna delegacija avstr. inženirjev« — ta si mora predočiti, da vporablja tehnika dandanes odkrite ved, ki ji dajejo premise in takorekoč duševna materialija, ki se v tehniki zopet izpreminjajo v iznajdbe, rezultate in produkte. Prvi cilj tehnike je njej takorekoč prirojen: proizvajati konstrukcije in blago v gospodarske namene. Toda to ji še zdavnej ne zadostuje. Ona hoče stvarjati poleg materijelnega blaga tudi socialno dobro in sodelovati na socialni izobrazbi, ki jo je itak že v največji meri povzročila.

Higijska tehnika n. pr. izboljšava naših zdravstvenih razmer; imamo pa tudi dobrodelno tehniko, delovanje tehnike, ki zasleduje racionalno, s tehničnoorganizatoričnega vidika pravno gospodarsko in socialno politiko. S tem pa si pridobiva tehnika vedno večji vpliv na razvoj duševnih vrednosti našega časa. Ko bo torej novi vek — kakor je dejal Newton — dospel na rob obali človeškega oceana resnice, bo moderna tehnika povzročila, da se bo moderna tehnika mogla splaviti nanj, iz katerega globočine bo potem lažje zajemala neminljive kulturne stvaritve v blagor človečanstva.

Bolezen hčerke ruskega cara. Legar se je pri 15letni veliki kneginji Tatjani, hčerki ruskega cara, nenadoma pojavil. Prehladila se je najbrže pri jubilejnih slavnostih ali je pa bila neprekuhanovo vodo.

Judovski časnikarski izdajatelj isiljevalec. Sin, leta 1911 umrlega večkratnega milijonarja in časnikarskega izdajatelja Jožefa Pulitzerja zahteva, da naj se aretira newyorški župan Gaynor, ker je trdil, da je njegov oče, ki je brez denarja prišel v Ameriko z Ogrskega, si svoje milijone na nepošten način pridobil. Objavil je v svojih listih skandale in se pustil podkupovati, da prizadetih ni nadalje napadal.

Poizkušen samoumor soproge srbskega poslanika Gruiča. Žena srbskega poslanika v Rimu dr. Gruiča, ki se je radi hude bolezni preselil na Sušak, si je radi žalosti vsled moževe bolezni pognala kroglo v glavo. Umirajočo so prenesli v nek sanatorij.

Velikansk tvorniški požar. Dne 13. t. m. ob 3. popoldne je pričelo goret 1. nadstropje tvornice tvrdke Karel Heller v Brnu, ki je popolnoma zgorelo. Gorelo je 3 ure. Škode je 200.000 K.

Sara Bernhard ponesrečila. Ponesrečila je v Los Angelesu znana judovska igralka Sara Bernhard in se precej poškodovala. Kljub temu hoče svojo vlogo igrati.

Lovski grad nadvojvode Friderika v Bellye zgorel. Dne 13. t. m. je zgorel lovski grad nadvojvode Friderika v Bellyju, kjer je bil tudi nemški cesar Viljem že večkrat gost nadvojvode Friderika.

Štiri osebe zgorele. Pri Nethunu v Italiji so v neki koči zgorele tri deklice in nek mladenič v starosti od 8 do 18 let.

Tržne cene.
Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta, 14. marca 1913.

Pšenica za april 1913	1132
Pšenica za oktober 1913	12—
Rž za april 1913	932
Rž za oktober 1913	936
Oves za april 1913	932
Oves za oktober 1913	938
Koruza za maj 1913	740
Koruza za julij 1913	767

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4
Privatno zdravišče za notranje in kirurški bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dož. boln.

Stanovanje
z dvema sobama in pritliklinami itd.
se takoi odda v
Dlirski ul. št. 22/II.
Več pove lastnik
Adolf Hauptmann.
804

Zahvala. 833
Za mnoge dokaze iskrenega sočutja povodom grozovite smrti našega ljubljene brata, strica in svaka gospoda
Vincenca Sirnika
se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se v obilnem številu udeležili pogreba.
Posebno se zahvalujemo prečastitemu gospodu župniku v Smarinem, bratu pevovodju za ganljive žalostinke, bratu govorniku za prekrasni govor ob odprtju grobu, vsem bratom „Orlom“ za obilno spremstvo ter uradništvu in delavstvu pivovarne „Union“ za prekrasne vence in obilno spremstvo.
TACEN, dne 13. sušca 1913.
Žalujoča rodbina Sirnik.

Novosti
za
ženske in moške obleke
v veliki izbiri
768 pri
R. MIKLAUC
Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je naša iskreno ljubljena sestra, svakinja in teta, gospodična
ELIZABETA VIDALI
trgovka
dne 13. sušca ob 9. uri zjutraj, previdena s svetimi zakramenti, po dolgi in mučni bolezni izdihnila svojo blago dušo.
Pogreb drage ranjke bude v soboto dne 15. t. m. ob 9. uri zjutraj v Blagovici. Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.
Blagovica-Mengeš, dne 13. sušca 1913.
Franc Vidali, Karel Vidali brata.
Frančiška Vidali roj. Trpotec, Marija Vidali roj. Polončič, Rozalija Vidali roj. Pavič svakinje.
Marija Janežič, Antonija, Helena Vidali sestre. Rozina, Mici, Mihela, Ana nečakinje.
Ivan, Franc, Joško nečaki.
832

Št. 611. **Razglas.** 834

Podpisano županstvo naznanja, da se semenj, ki bi imel biti na velikonočno sredo, dne 19. sušca, vrši radi praznika sv. Jožefa dan preje, to je v torek, dne 18. t. m.

Županstvo v Idriji,
dne 13. sušca 1913. Župan: Ivan Strauss.

Št. 5226. **Razpis.** 810

Za zgradbo vodovoda v občini Hrastje, okraj Kranj, se bodo oddala sledeča dela oziroma dobave potom javne ponudbene obravnave:
1. Izkop in zasip cevnege jarka, proračunjena na okroglo 15.900 K
2. Dobava cevij, proračunjena na okroglo 27.100 K
3. Dobava armatur, proračunjena na okroglo 7.000 K
Pismene ponudbe z napovedjo enotnih cen za posamezne delavske kategorije ali dobave naj se predložijo

do 27. marca t. l. ob 12 uri opoldne podpisaneu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolekom za eno krono, doposlata je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje ad 1. izkopa in zasipa cevnege jarka; ad 2. dobave cevi; ad 3. dobave armatur, pri vodovodu v občini Hrastje, okraj Kranj.“
Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbno pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.
Razven tega je dodati kot vadij še 5% ponudene svote v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.
Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika, ne glede na višino ponudene svote, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.
Načrti, ofertni pripomočki in stavbni pogoji se dobe pri deželnera stavbnem uradu v navadnih uradnih urah za znesek ad 1. 3— K; ad 2. in 3. 1— K.

Deželni odbor kranjski.
V Ljubljani, dne 10. marca 1913.
Odgovorni urednik: Ivan Štofe.

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higijsna razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolažni.
Povzroča slast do jedi, okrepta živce, zboljša kri in je rekonsvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 8000 zdravniških spričeval.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Syrup Sarsaparillae compos s sidrom. Čistilo krvi. Stekl. K 3/4 in 7/10.
Liniment s sidrom Capsici compos. Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom. — Bolečine ublažujoče sredstvo za vžigljive pri pihlajenju, revmatizmu, protinu itd. — Steklenica K 1—20, 1/40, 2—.
Zeleznata beljakovinska tinktura s sidrom. za malokrvnost in blodjunitat. Steklenica K 1/40. Steklenica K 1/40.
Dobiva se po lekarnah ali pa naravnost od Dr. RICHTERJEVE lekarni „Pri slatnem levu“, Fraga I. Kizakotna trida 5.